

2. UPORABA

NAČIN DELOVANJA: Sredstvo FUSILADE FORTE vsebuje aktivno snov *fluazifop-P-butil*, ki ima sistemsko delovanje. V rastlino vstopi preko korenin in poganjkov in se hitro premesti v ostale dele rastline. Akumulira se v meristemskih tkivih korenin in poganjkov, zato dobro deluje tudi na večletne ozkolistne plevela s podzemnimi rizomi. Kmalu po tretiranju pleveli prenehajo rasti, kloroze in nekroze pa se pojavijo v nekaj tednih po tretiranju.

NAVODILO ZA UPORABO:

Sredstvo FUSILADE FORTE se uporablja za zatiranje **enoletnega** in **večletnega ozkolistnega plevela**, razen **enoletne latovke (*Poa annua*)**, v/na:

- nasadih **lupinarjev**, **pečkarjev**, **sliv**, **češenj** ter **trte za pridelavo vinskega in namiznega grozdja** za zatiranje:

- **zelenega muhviča (*Setaria viridis*)** v odmerku 0,8-1,7 L/ha (8-17 mL/100 m²),
- **ljulk (*Lolium spp.*)** v odmerku 1,7 L/ha (17 mL/100 m²),
- **večletnega ozkolistnega plevela**, kot so: **prstasti pesjak (*Cynodon dactylon*)** in **divji sirek (*Sorghum halapense*)**, v razmerah manjše stopnje zapleveljenosti, v odmerku 1,7 L/ha (17 mL/100 m²).

- **sladkorni pesi**, **krmni pesi** in **sončnicah** za zatiranje:

- **enoletnega ozkolistnega plevela** in **ljulk (*Lolium spp.*)** v odmerku 0,8-1,7 L/ha (8-17 mL/100 m²),

- **večletnega ozkolistnega plevela**, kot so: **plazeča pirnica (*Agropyron repens*)**, **prstasti pesjak (*Cynodon dactylon*)** in **divji sirek (*Sorghum halapense*)**, v odmerku 1,7-2,5 L/ha (17-25 mL/100 m²).

Sončnice se tretira v razvojni fazi do razvitih 6 parov listov.

- **oljni ogrščici** za zatiranje **enoletnega ozkolistnega plevela** in **ljulk (*Lolium spp.*)** v razmerah majhne do srednje stopnje zapleveljenosti v odmerku 0,8-1,3 L/ha (8-13 mL/100 m²); oljno ogrščico se tretira v razvojni fazi pred cvetenjem (do BBCH 50);

- **fižolu za stročje**, **grahu za stročje in za sveže zrnje**, **bobu** in **lupini** ter v **grahu in fižolu za pridelavo suhega zrnja** za zatiranje **enoletnega ozkolistnega plevela** in **ljulk (*Lolium spp.*)** v razmerah majhne do srednje stopnje zapleveljenosti, v odmerku 0,8-1,3 L/ha (8-13 mL/100 m²); s sredstvom se tretira v razvojni fazi pred cvetenjem (do BBCH 50);

- **krompirju** za zatiranje **enoletnega ozkolistnega plevela** in **ljulk (*Lolium spp.*)** v razmerah majhne do srednje stopnje zapleveljenosti, v odmerku 0,8-1,3 L/ha (8-13 mL/100 m²); tretira se v razvojni fazi pred cvetenjem, pred tvorbo gomoljev, preden se vrste sklenejo;

- **rdeči pesi** za zatiranje:

- **enoletnega ozkolistnega plevela** in **ljulk (*Lolium spp.*)** v odmerku 0,8-1,7 L/ha (8-17 mL/100 m²),

- **večletnega ozkolistnega plevela**, kot so: **plazeča pirnica (*Agropyron repens*)**, **prstasti pesjak (*Cynodon dactylon*)** in **divji sirek (*Sorghum halapense*)**, v odmerku 1,7-2,5 L/ha (17-25 mL/100 m²).

Priporočena poraba vode je 100-400 L/ha (1-4 L/100 m²).

FITOTOKSIČNOST: Sredstvo, uporabljeno v predpisanih odmerkih in na ustrezen način, ni fitotoksično za gojene rastline, za katere je namenjeno. V neugodnih pogojih za rast in razvoj gojenih rastlin lahko pride do zmerne pojave fitotoksičnosti, vendar so poškodbe

prehodnega značaja in postopoma izginejo. Sredstvo v stiku s sosednjimi posevki koruze ali žit lahko deluje fitotoksično.

2) MANJŠE UPORABE:

Manjše uporabe se navedejo na ločenem delu etikete z navodilom za uporabo, pri čemer se na etiketo navede opozorilo: »Učinkovitost in fitotoksičnost fitofarmaceutskega sredstva FUSILADE FORTE pri uporabi na spodaj navedenih gojenih rastlinah ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo fitofarmaceutskega sredstva FUSILADE FORTE na navedenih gojenih rastlinah prevzame uporabnik.«. Te uporabe so:

Sredstvo FUSILADE FORTE se kot manjša uporaba uporablja za zatiranje **enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela**, razen **enoletne latovke (*Poa annua*)**, v:

a) **oljnih bučah** od razvojne faze, ko je drugi pravi list na glavnem stebelu v celoti razvit, do faze, ko je četrti pravi list na glavnem stebelu v celoti razvit (BBCH 12-14), v odmerku:

- 0,8 L/ha (8 mL/100 m²) za zatiranje **enoletnega ozkolistnega plevela**;
- 1,3 L/ha (13 mL/100 m²) za zatiranje **večletnega ozkolistnega plevela** (npr. ***Sorghum halepense***), s predhodno medvrstno obdelavo tal, s katero se razreže rizome.

b) **ajdi** od razvojne faze razvitega drugega do faze razvitega četrtega lista (BBCH 12-14) v odmerku:

- 0,8 L/ha (8 mL/100 m²) za zatiranje **enoletnega ozkolistnega plevela**;
- 1,3 L/ha (13 mL/100 m²) za zatiranje **večletnega ozkolistnega plevela** (npr. ***Sorghum halepense***), s predhodno medvrstno obdelavo tal, s katero se razreže rizome.

Pri tretiranju se uporabi 100-400 L vode/ha (1-4 L vode/100 m²).

ČAS UPORABE: Sredstvo FUSILADE FORTE se uporablja po vzniku gojenih rastlin in plevela. S sredstvom se tretira, ko imajo ozkolistni pleveli razvita najmanj dva lista, vendar ne po koncu razraščanja (BBCH 12-29). V času tretiranja mora biti večina plevelov že vzniklih, gojene rastline pa ne smejo prekriti plevelov (pokrovnost gojenih rastlin mora biti manj kot 50 %).

OPOZORILA:

V kolikor je pri določenih uporabah registriran razpon odmerkov, se nižji odmerek uporabi v primeru manjše zapleveljenosti.

S sredstvom se lahko tretira samo na prostem.

S sredstvom se lahko na isti površini tretira največ enkrat v eni rastni dobi.

Sredstva se ne sme uporabljati v vročem in vetrovnem vremenu.

Potrebno je preprečiti vsakršno zanašanje škropilne brozge na sosednje kmetijske površine.

Pred uporabo sredstva na gojenih rastlinah, ki so namenjene nadaljnji predelavi, se je glede morebitnih vplivov na postopke predelave treba posvetovati z imetnikom registracije.

KARENCA:

- 21 dni za lupinarje,
- 28 dni za pečkato sadje, češnje, slive, trto, fižol za stročje, grah za stročje,
- 35 dni za grah za sveže zrnje,
- 49 dni za rdečo peso,
- 56 dni za sladkorno in krmno peso,
- 90 dni za krompir, sončnice, oljno ogrščico, fižol in grah za suho zrnje, bob ter lupino.
- zagotovljena s časom uporabe za oljne buče in ajdo.

SETEV NADOMESTNIH POSEVKOV: V kolikor je treba tretirano površino predčasno preorati, se ne sme na isto površino sejati žit vsaj 2 meseca po uporabi odmerka 2,5 L/ha ter vsaj 2 tedna po uporabi odmerkov 0,75 do 1,25 L/ha.

ANTIREZISTENTNA STRATEGIJA: Sredstvo FUSILADE FORTE vsebuje aktivno snov *fluazifop-P-butil*, ki glede na način delovanja pripada skupini inhibitorjev acetil-koencim A karboksilaze (HRAC skupina A). Tveganje za razvoj rezistence na herbicide iz omenjene

skupine je veliko, v kolikor se sredstvo FUSILADE FORTE uporablja brez vsakršnih omejitev. Pojavu rezistence se lahko izogne ali se ga vsaj upočasni z menjavanjem ali mešanjem sredstev, ki imajo različne načine delovanja. Herbicidov, ki vsebujejo aktivne snovi iz skupine inhibitorjev acetil-koencim A karboksilaze, se ne sme uporabljati v gojenih rastlinah, ki si zaporedoma sledijo v kolobarju.

MEJNA VREDNOST OSTANKOV: Mejne vrednosti ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih za aktivno snov *fluazifop-P-butil* so določene s predpisi o mejnih vrednostih ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih.

3. NEVARNOST ZA ZDRAVJE LJUDI IN OKOLJE

Sredstvo FUSILADE FORTE se **razvršča** kot:

Preobčutljivost kože 1B, H317

Strup. za razmn. 2, H361d

STOT RE 2, H373

Akut. 1 in kron. 2 nevarnost za vod. okolje, H410

Sredstvo FUSILADE FORTE se **označi** kot:

Piktogrami GHS:

GHS07

Opozorilne besede:

Stavki o nevarnosti:

H317

H361d

H373

H410

Dodatne informacije o

nevarnosti:

EUH401

GHS08

Pozor

Lahko povzroči alergijski odziv kože.

Sum škodljivosti za nerojenega otroka.

Lahko škoduje organom pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti.

Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

GHS09

Da bi preprečili tveganja za ljudi in okolje, ravnajte v skladu z navodili za uporabo.

Previdnostni stavki - splošno: /

Previdnostni stavki - preprečevanje:

P260 Ne vdihavati hlapov/razpršila.

P280 Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz.

Previdnostni stavki - odziv:

P308+P313 Pri izpostavljenosti ali sumu izpostavljenosti: Poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.

P333+P313 Če nastopi draženje kože ali se pojavi izpuščaj: Poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.

P362+P364 Sleči kontaminirana oblačila in jih oprati pred ponovno uporabo.

P391 Prestreči razlito tekočino.

Previdnostni stavki - shranjevanje: /

Previdnostni stavki - odstranjevanje:

P501 Odstraniti vsebino/posodo pri pooblaščenem zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov in odpadne embalaže.

Dodatni stavki:

SP 1

S sredstvom ali njegovo embalažo ne onesnaževati vode. Naprav za nanašanje ne čistiti ali izplakovati v bližini površinskih voda. Preprečiti

onesnaženje preko drenažnih in odtočnih jarkov na kmetijskih zemljiščih in cestah.

Imetnik registracije je dolžan, da nevarnost in sestavo sredstva vidno označi na etiketi in v navodilu za uporabo. Oznake za nevarnost sredstva na etiketi mora proizvajalec oziroma zastopnik uskladiti z vsakokratnimi spremembami v zakonodaji, odločitvami pristojnih organov Evropske unije za razvrščanje, novimi spoznanji in manjšimi spremembami, ki nastanejo po izdaji te odločbe. Imetnik registracije mora o spremembi obvestiti Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

OPOZORILA: Pri tretiranju je treba preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in izvirov tako, da se upošteva predpise s področja varovanja voda. Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba pri tretiranju upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.

VARSTVO PRI DELU: Pri rokovanju s koncentriranim sredstvom, mešanju škropilne brozge ter polnjenju in čiščenju rezervoarja mora delavec uporabljati primerno zaščitno obleko (delovni kombinezon, predpasnik), primerne zaščitne (nitrilne) rokavice ter trpežno obutev ali gumijaste škornje in ščitnik za obraz.

Med tretiranjem s traktorsko nošeno/vlečeno škropilnico mora delavec uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice) in zaprte čevlje.

Med tretiranjem z ročno/oprtno škropilnico mora delavec uporabljati primerno zaščitno obleko (delovni kombinezon, predpasnik), primerne zaščitne (nitrilne) rokavice, trpežno obutev ali gumijaste škornje in ščitnik za obraz.

Pri stiku s tretiranimi rastlinami mora delavec uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice) in zaprte čevlje.

DELOVNA KARENCA:

Uporaba sredstva na lupinarjih, pečkatem sadju, češnjah, slivah, trti, sončnicah, oljni ogrščici, sladkorni pesi in krmni pesi: Vstop na tretirano površino je dovoljen, ko se tretirane rastline posušijo.

Uporaba sredstva na ostalih registriranih uporabah: Nezaščitene osebe nimajo vstopa na tretirano območje najmanj 4 dni po končanem tretiranju, z izjemo oseb, ki opravljajo pregled nasada oz. posevka, ki se lahko zadržujejo na tretirani površini največ 2 uri na dan, ob hkratni uporabi primerne delovne obleke (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice) in zaprtih čevljev.

PRVA POMOČ IN MEDICINSKI UKREPI OB NEZGODI:

Splošni ukrepi: Prizadeto osebo se čim prej umakne iz kontaminiranega območja na svež zrak ali v dobro prezračen prostor ter se jo zavaruje pred mrazom in vročino. Zagotoviti ji je treba osnovne življenjske funkcije in poiskati zdravniško pomoč. **Posebej pomembno je, da se ne izziva bruhanja, ponesrečencu se ne daje piti ničesar, niti se ne izvaja izpiranja želodca.**

Pri zaužitju: Usta se spere z vodo. Ponesrečenemu se ne daje piti ničesar. **Bruhanja se ne izziva.** Nezavestnemu se ne sme dati ničesar piti, niti se mu ne sme izzivati bruhanja. Takoj se pokliče zdravnika in se mu predložimo navodila za uporabo sredstva.

Stik s kožo: Takoj se odstrani kontaminirano obleko in obutev, kožo se temeljito umije z vodo in milom. V primeru draženja kože se poišče zdravniško pomoč. Pred ponovno uporabo je treba delovno obleko oprati.

Stik z očmi: S palcem in kazalcem se razpre očesni vekci in oči temeljito spere s čisto mlačno vodo. V primeru draženja oči se je treba posvetovati z zdravnikom ali okulistom.

Pri vdihavanju: Ravnati se je treba v skladu s splošnimi ukrepi.

Zdravniška pomoč: Zagotoviti in vzdrževati je treba osnovne življenjske funkcije. **Pri zaužitju se praviloma ne izpira želodca, niti ne daje aktivnega oglja zaradi nevarnosti aspiracije aromatskih topil.** Zdravljenje je simptomatično in podporno. O specifičnem protistrupu se je treba posvetovati s Centrom za zastrupitve (Centrom za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC LJ).